

Вялікія дні БАШ

Хіратенія Архімандрыта а. Васіля ў Епіскапы БАЦЦ.

На катэдры сярод Царквы занялі месца ўжо ўспомненыя тры Епіскапы. Перад імі — 2 Пратаіерэі і 5 святароў, Пратадыякан, чатыры Дыяканы, за імі чатыры Гіподыяканы. У вядзючым момэнт два беларускія Пратаіерэі прыводзяць нашага кандыдата ў Епіскапы — Архымандрыта а. Васіля і ставяць яго перад Уладымірамі. Пасля колькіх пытанняў да яго з боку кіраўніка Хіратоніі Епіскапа Платона, а. Васіль складае свае асьветчаныя. У часе ягонага глыбокага чуючэвага і ўзварушлівага асьветчаныя большыя вернікаў плача, плача ад радасьці і хваляваньня.

На гэтай люднай і запраўды ўрачыстай баседзе адзіны па адным бралі голас для прывітання новахіратанізаванага Епіскапа, усяе БАПЦ і Беларусаў наагул прадстаўнікі розных нацыянальных і грамадзкіх арганізацый, што прыбылі гасцямі на гэтую нашу ўрачыстасць. Сярод іх (агульным лікам 25) трэба адзначыць Іх Найсвяцействаў Епіскапаў УАПЦ Платона, Вячаслава й Сяргія, праф. Студзінскага (ЦПУЭ), генерала Хінко Алябанда (ад Харватаў), сп. Інжынера Глазкова (ад катэдраў), рэктара праф. Б. Мартоса (ад праваславае Грамады Украінцаў Мюнхэну), палк. Яніва (ад украінцаў — Гётманцаў), сп.ню Коломінскую Ал. (ад украінскіх жанчынаў), сп. Колымніка (ад укр. моладзі), мгр. Р. Ільніцкага (ад укр. прэсы), сп. М. Гікавана (ад Укр. Камбатантаў, паліт. вязняў і студэнтаў), студ. Вароніна (ад Укр. Багасл. Акадэміі), украінскіх святароў а. а. Царыка, Шэмэтылу, Шчэрбана, праф. А. Мартыненку (парафія УАПЦ Мюнхэн), сп. Вавенку (ад украінцаў французскае зоны і інш. а таксама зь беларускага боку

I. НАВІЦКІ

Прывітаньне Прэзыдэнта

Нью-Ерк.

М. Абрамчык

Першая Сэсія

На паседжаньні, на якім прыняў удзел, як госьць, Прэасьвяшчэньнейшы Япіскап **Платон** былі прыняты, між іншага наступныя пастановы:

3. На падставе 34-га Апостальскага Правіла і просьбу беларускіх духоўных і грамадзкіх устаноў¹, уважаюч Главою Свяшчэннага Сабору Епіскапаў БАПЦ Прасьвяшчэннейшага Епіскапа Сергія і надаць яму Сан Архіепіскапа з правам нашэння брыльянтавага крыжа на клобуку як Архіепіскапскай адзна-

Першая Сэсія Сьвяшчэннага Сабору Епіскапаў БАЦ.

У апошнюю хвіліну

— Франція забаранила вивозиць ваєнныя матар'ялы ў краі за зязлезнаю заслонаю за выняткам Югаславії й Фінляндыі.

5. З Нагоды надыходзячых сьвятаў **Ражства Хрыстовага й Новага Году**, а таксама ў зьвязку з адраджэньнем Герархіі БАПЦ — выдаць **Саборнае Архіпастырское Паслаьне**.

— Індія й Афганістан підписали п'ятирічний договір про дружбу й угоду.

Саборнае архіпастырскае пасланьне

БОЖАЙ МІЛАСЬЦЮ
СВЯШЧЭННЫ САБОР ЯПІСКАПАУ БЕЛА-
РУСКАЕ АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАўНАЕ
ЦАРКВЫ НА ЧУЖЫНЕ.

Да Усейчэснага Духавенства, прэпадобнага
Манаства й усіх Богалюбівых Вернікаў
БАПЦ на Чужыне.

Улюбленыя ў Хрысьце Дарагія Браты
й Сестры!

«Хрыстос раджаецца — Яго слаўце й ра-
дуйцеся!» Так сьпявае наша Сьвятая Царква,
сьпяваюць усе хрысьціянскія народы, у тым
ліку й наш Беларускі Народ ужо хутка 20
вякоў.

Ражство Хрыстовае сваім Божаскім сьвят-
лом асьвятляла паганскую цемру нашых прод-
каў, сталася ў іх цяжкім жыцьці яснай зор-
кай, якая вядзе нас да Найяснейшага Сонца
— Госпада Бога, нашага Збаўцеля, Крыніцы
вечнага жыцьця, вечнага блажэньства.

Таму сьнянныя нашае душа, якая заўсёды ім-
кнецца да свайго Творцы й жадае зьліцца зь
Ім, нявымоўна хвалюецца й радасна сьпявае:
«Слава на вышынах Богу й на зямлі мір сярод
людзей добрай волі» (Лк. 2, 14). Бо ў гэтую
Сьвятую Ноч навет уся прырода, як-бы за-
чараваная сьвятлом Зоркі Віфлеемскай, гату-
ецца да радаснага Адраджэньня, да спаткань-
ня свайго Валадара.

Тым больш радуецца людзі! Асабліва-ж
радаваўся й радуецца, цешыўся й цешыцца ў
гэтую Сьвятую Ноч наш пабожны Беларускі
Народ! Сваімі простымі й ціхімі душамі й сэр-
цамі ен як-бы становіцца на калені разам з
пастушкамі перад Сьвятым Ангелам, Які аб-
вяшчаў ім паводля Сьв. Евангелья: «І сказаў
ім Ангел: ня бойцеся! бо я вам абвясчаю вя-
лікую радасьць, што будзе ўсім людзям: бо
цяпер нарадзіўся ў Віфлееме Збаўцель, Ка-
торы есьць Хрыстос Гасподзь» (Лк. 2, 10—11).

Хрыстос — Бог Любві. Таму ў гэты Сьвя-
ты Вечар вялікая Любоў паліе з душаў і сэр-
цаў Беларускіх ціхіх сем'яў, якія сьпяшаюцца
часта з далёкіх краёў да свайго Бацькаўскага
стала з сенам на ім, як да ясьляў, бо хочуць
быць рзам із сваімі любымі й разам зь Ім —
Народжаным Хрыстом.

Гэтую сьветлую традыцыю падтрымоўвала
й падтрымоўвае ад вякоў наша Сьвятая Пра-
васлаўная Царква. Гэтая вялікая наша ра-
дасьць была, нажал, запемненая ад 1946 г.
адыходам ад нас нашых Царкоўных Іерархаў,
якія пакінулі сваю ўласную паству без Пасты-
раў. Тым большай няхай будзе наша радасьць
цяпер, у гэтым годзе. Гасподзь наш Ісус Хрыс-
тос выслухаў малітвы нашых Сьвятых, лас-
кавым вокам глянуў на нас і дараваў нашай
асірацелай Царкве, а гэтым і нам, двох Іерар-
хаў: Архіепіскапа Сьв. Іаанна ад Украінскае Аўта-
кефальнае Праваслаўнае Царквы й Япіскапа
Васілія, прадстаўленага самымі Вамі й хірата-

нізаванага на Япіскапа Віленскага 19-га сьнеж-
ня 1949 г.

Таму наша БАПЦ сьнянны асабліва цешы-
ца й радуецца: славіць Ражство Хрыстовае й
адначасна Адраджэньне сваёй Кананічнай
Іерархіі, на падставе 89-га Правіла Карфаген-
скага Сабору. На падставе І-га Апостальскага
Правіла, І-га Правіла другога Усяленскага
Сабору мы ўжо маем свой Сьвяшчэнны Сабор
Япіскапаў БАПЦ.

Дык, Дарагія Браты й Сестры, цешцеся,
радуйцеся й слаўце наша вялікае Сьвята —
Ражство Хрыстова! Із сьлізамі дзякуйце Яму
— Народжанаму Хрысту — за тую вялікую
Благадаць, якую Ен прыгатаваў для нас у на-
шым цяжкім цяперашнім жыцьці. Няхай гэтае
пачуцьце радасьці зьяднае нас усіх на ўсім
ьвесеце й нашай роднай шматпакутнай Зя-
мельцы Беларусі разам з нашым Госпадам
Ісусам Хрыстом у адну гарманійную Бога-
любівую сямейку. Няхай змоўкнуць сярод нас
— «Варожасьць, сваркі, завьсьць, гнеў, ня-
згода, непаразуменьні» (Гал. 5, 20). Няхай каж-
ны шчыры Сын Беларускага Народу, ці то
Духоўнік (Япіскап, сьвяшчэньнік, дыякан), ці
то міранін сьпяшаецца злучыцца з нашаю най-
мажнейшаю апорай — сьвятою БАПЦ, якая,
атрымаўшы Родную Іерархію, вымаліць у
Усемагутнага Бога — Госпада нашага Ісуса
Хрыста далейшую Ягоную Міласць да нас
— паварот на нашу мілую, дарагую Бацькаў-
шчыну — Беларусь, да нашых родных Хра-
маў, да нашых Братоў й Сестраў.

Зь непарушнаю вераю ў Міласэрдзе Божае,
з шчыраю любоўю да Яго, разумеючы добра
сваю адказнасьць перад Ім і нашай шматпа-
кутнай Беларусіяй, Вітаем Вас, улюбленыя
Браты й Сестры, зь вялікім Сьвятм Ражства
Хрыстовага й надыходзячым Новым Годам.
Будзем маліцца да Яго, Нованароджанага
Хрыста, Бога нашага, каб ужо ў наступным
годзе Ен спадобіў нас праслаўляць Ягонае
Нараджэньне пад сваімі роднымі стрэхамі, у
сваёй Вольнай старонцы.

Пасылаем Вам усім нашае Архіпастырскае
Багаслаўленьне. Узмаціяйце Веру ў сэрцах
Вашых. «Будзеце мудрыя на Дабро й няпры-
ступныя на Зло. Бог-жа міру неўзабаве скры-
шыць Сатану пад нагамі Вашымі. Ласка Гос-
пада нашага Ісуса Хрыста з усімі Вамі!»
(Рымл. 16, 19—20).

СЬМІРЭННЫ АРХІЯПІСКАП СЕРГІЙ
Глава Сьвяшчэннага Сабору Япіскапаў Бела-
рускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы.

СЬМІРЭННЫ ВАСІЛІ,
Япіскап Віленскі Сакратар Сьвяшч. Сабору
Япіскапаў БАПЦ на Чужыне.

Дана Року Божага 1949,
месяца сьнежня, у Розэнгайме,
Нямеччына.

4-я СЭСІЯ БНР

У днях 9 і 10 кастрычніка 1949 г. у вадным
з местаў Заходняе Нямеччыны адбылася 4-ая
Сэсія Рады Беларускай Народнай Рэспублікі,
на якой быў разгледжаны шэраг важнейшых
пытаньняў беларускае нутранае і вонкавае
палітыкі.

Радныя заслухалі даклад Прэзыдэнта БНР
аб міжнародным налажэньні і прынялі рад
важных пастановаў у царкоўных і грамадзкіх
справах беларускае эміграцыі. Быў ухвалены
дадатак да статуту Рады БНР, згодна якога
«кандыдатаў у сабры Рады БНР могуць вы-
біраць і прадстаўляць на зацьверджаньне прэ-
зыдэнта БНР цэнтральныя грамадзкія аргани-
зацыі краёў эміграцыі».

Рада паставіла стварыць **спэцыяльны
фонд БНР** «Фонд 25-га Сакавіка» для фінан-
саваньня працы Ураду і Рады БНР. Дзеля гэ-
тае мэты пастаноўлена ўвесці ўсеагульны
штомесячны грамадзкі падатак у вышні, якую
сабе дабрахвотна вызначыць кожны беларус-
эмігрант. Збор гэтага падатку даручаны Су-
сьветнаму Аб'яднаньню Беларускай Эміграцыі
(САБЭ).

Пасьля справаздачы Ураду БНР і злажэнь-
ня ім свае дымісіі Прэзыдэнт БНР даручыў
сфармаваць новы Урад дасюлешнаму прэм'еру,
што і было зроблена на 2-гі дзень. Новы Урад
у тайным галасаваньні атрымаў вотум даверу
з боку Рады БНР.

Сакратарыят

Выцяг з пратаколу № 2

паседжаньня VI сэсіі Сьвят. Сабору Епіска-
паў УАП Царквы на эміграцыі, адбытага 4. лі-
стапада 1949 г. у ўкраінскім лягеры
ў Дылінгене.

Былі: Высоканайсьвятарнейшы Мітра-
паліт Палікарп, Старшыня Сьвят. Сабору
Епіскапаў УАП Царквы, Заступнік Мітра-
паліта Высоканайсьвятарнейшы Архіепі-
скап Ніканор, Высоканайсьвятарныя Архі-
епіскапы Ігор, Геннады і Найсьвятарныя
Епіскапы Валадзімер, Вячаслаў і Сьв. Іаанна
Платон, Сакратар Сабору Епіскапаў.

Слухалі: Прапанову Сьвят. Сыноду УАП
Царквы ды Сьвят. Сабору Епіскапаў на аснове
просьбы ад арганізаванага праваслаўнага Бе-
ларускага грамадства пра высьвячэньне для
Беларускіе Аўтакефальнае Праваслаўнае
Царквы епіскапа з паданьнем кандыдата на
гэтае высокае становішча духоўнае — гіера-
манаха Васіля (Тамашчыка).

Заслуханы даклад у гўтай справе Епіскапа
Платона, Сакратара Сьвят. Сыноду, з прачы-
таньнем адпаведных дакумэнтаў, зь якіх ві-
даць, што епіскапы БАП Царквы на эміграцыі
пакінулі яе і ўсе адыйшлі пад юрысдыкцыю
Расейскае Зарубежнае Царквы.

Пасьля грунтоўнага абмеркаваньня вышэй-
названага пытаньня пра нядолю БАП Царквы
на эміграцыі.

Паставілі: 1) Заслухаўшы даклад у па-
дадзенай Сьвят. Сынодам справе — высьвя-
чэньня для БАП Царквы епіскапа й азнаеміў-
шыся дакладна з прыкладзенымі да справы
матэрыяламі, Сьвят. Сабор Епіскапаў падцьвяр-
джае прынцыповую прапанову Сьвят. Сыно-
ду УАП Царквы дапамагчы Братом-Беларусам
у вадраджэньні іхнае роднае Іерархіі, папа-
рэджваючы магчымыя ўхілы кананічныя й
навет ад правалсаў, бо іхная гіерархія вы-
сьвячэньня 1941—43 г. г. пакінула БАП Царкву

й адыйшла да чужое Расейскае Зарубежнае
Царквы, асіраціўшы БАП Царкву.

2) Паддзенага кандыдата да хіратоніі на
Епіскапа БАП Царквы гіераманаха Васіля
(Тамашчыка) на працягу пэўнага часу выпра-
баваць і пазнаёміцца бліжэй зь ягоным пагля-
дамі на архіпастырскае служэньне.

3) Правядзэньне вышэйназначанага духоў-
нага выпрабаваньня паддзенага кандыдата
даручыць Архіепіскапу **Геннадыю** і Епіскапу
Вячаславу. Хіратонію мелі-б правесці: Архі-
епіскап **Ігор** і Епіскапы **Вячаслаў** і **Сьв. Іаанна**.

4) Калі гэтае духоўнае выпрабаваньне гіера-
манаха Васіля (Тамашчыка) пакажа пазытыў-
ныя вынікі, дык пасьля паведамленьня пра
гэта Высоканайсьвятарнейшага **Мітрапаліта**
Палікарпа й атрымання ад Уладзькі **Мітра-**
паліта благаслаўленьня, правесці на просьбу
Праваслаўных Братоў — Беларусу хіратонію
гіераманаха Васіля (Тамашчыка) на Епіскапа
асіроцанае БАП Царквы (Карфаген. 89) на ка-
рысьць Яе й на Славу Божую.

Слухалі: Заяву Найсьвятарнага Епіскапа
Сьв. Іаанна Канстанцы ад 4. XI. 1949 г. пра вы-
даньне яму адпукное граматы для пераходу
да БАП Царквы для архіпастырскае апекі над
праваслаўнымі братамі беларусамі на іхную
просьбу.

Паставілі: а) Даручыць Уладзьку Мітра-
паліту **Палікарпу** выдаць Епіскапу **Сьв. Іаанна**
адпаведную грамату на ягоную просьбу, зьвя-
заную з просьбай праваслаўных Беларусу.

б) Найсьвятарны **Сьв. Іаанна**, не зважаючы на
свой пераход у БАПЦ, будзе й надалей апека-
вацца на французскай зоне й праваслаўнымі
ўкраінцамі.»

Арыгінал за належнымі падпісамі.

З арыгіналам згодна,

Епіскап Платон,

Сакратар Сьвят. Сыноду УАП Царквы.

Мэмарыял паняволеных народаў Эўропы

БІБ. Дзеля таго, што 17 і 18 кастрычніка
радыстанцыі Лендану й Нью-Ёрку паведалі
аб тым, што Генэральны Сакратар Арганіза-
цыі Задзіночаных Нацыяў Трыгвэ Лі прыняў
мэмарыял або палажэньні народаў у краях Паў-
ночна-Усходняе, Цэнтральна — й Паўдзённа-
Усходняе Эўропы, што знаходзяцца пад тыра-
ніяй маскоўскага камуністычнага імперыяліз-
му, чытачы «Бацькаўшчыны» звярнуліся з
просьбай падаць да публічнага ведама тэкст
гэтага мэмарыялу. Ідучы на спатканьне гэтай
просьбе, БІБ звярнулася да Ураду БНР і атры-
мала копію мэмарыялу, які тут і публікуецца.

Яго Эксцэленцыі Спадару Трыгвэ Лі,
Генэральнаму Сакратару Задзіночаных
Нацыяў.

Ваша Эксцэленцыя!

У чацьвертай гадавой справаздачы Генэраль-
най Асамблеі Задзіночаных Нацыяў Вы аддалі
адмысловую ўвагу Дэкларацыі Людзкіх Пра-
воў і падчыркнулі важнасьць абароны гэтых
правоў для будучага разьвіцьця міжнародных
дачыненьняў у наступных словах:

«У змаганьні за пашырэньне захоўваньня
людзкіх правоў у сьвесе мінулы год бачыў
адзін з найбольш патэнцыяльна вызначных
развоў гісторыі ў вабешччаныні Генэральнай
Асамблеі Дэкларацыі Людзкіх Правоў.»

2) Гэтая Дэкларацыя, прынятая Асамблеяй
10-га сьнежня 1948 г. абвясчае, між іншага, што

«усе людзкія істоты народжаныя вольнымі
й роўнымі ў годнасьці й правах» (Арт. 1)

«кожны ўпраўнены да ўсіх правоў і свабодаў,
выкладзеных у гэтай Дэкларацыі, без вырозь-
неньня якога-небудзь роду, такога як раса, ко-
лер, род, мова, рэлігія, палітычныя ці іншыя
пагледы, нацыянальнае ці сацыяльнае пахо-
джаньне, нараджэньне ці стан» (Арт. 2)

«кожны ўпраўнены да сацыяльнага й між-

народнага парадку, у якім правы й свабоды,
выкладзеныя ў гэтай Дэкларацыі, могуць быць
поўнасьцю рэалізаванымі» (Арт. 28)

3) Гэтыя людзкія правы, устаноўленыя ў
Дэкларацыі, ігнаруюцца й парушаюцца ў краях
Паўночна-Усходняе, Цэнтральна- й Паўдзён-
на-Усходняе Эўропы цяпер пад савецкім пана-
ваньнем. У пасобку ніжэйпадпісаных ў стане да-
весці, што ў іхных краях камуністычныя кі-
раўнікі сыстэматычна робяць наступныя зла-
чынствы й крыўды:

- самовольны арышт і затрыманьне;
- выгнаньне й высылкі;
- жорсткае, нялюдзкае ці зьневажальнае
абыходжаньне або пакараньне;
- нявольніцкая праца;
- пазбаўленьне або абмежаньне свабоды
руху;
- пазбаўленьне свабоды думкі й паглядаў;
- самавольнае ўмяшаньне ў прыватнае, сям-
ейнае, хатняе жыцьце й ліставаньне;
- пазбаўленьне свабоды сходаў або накі-
даньне абавязку належыць да арганіза-
цыяў (упасобку для моладзі й дзяцей);
- самавольнае абмежаньне свабоды веры
й сумленьня;
- самавольнае пазбаўленьне нацыяналь-
насьці;
- пазбаўленьне права вольнага абіраньня
свайго ураду.

4) Адна з мэтай Задзіночаных Нацыяў, па-
водля арт. 1 Хартыі, — «дасягнуць міжнарод-
нага супрацоўніцтва ў разьвязаньні міжнарод-
ных праблемаў эканамічнага, сацыяльнага,
культурнага або гуманітарнага характару й у
ўздыманьні дэмакратыі да павялі да людзкіх
правоў і асноўных свабодаў для ўсіх
бяз вырозьненьня што да расы, роду, мовы або
рэлігіі».

І ў арт. 56 «усе сябры Задзіночаных Нацыяў

забавязваюцца ўшчынаць злучаныя й паадзі-
ночныя дзеянні ў супрацоўніцтва з Арганіза-
цыяй дзеля дасягненьня мэтай, выкладзеных
у арт. 55.»

5) Паклікаючыся на мэты й прынцыпы За-
дзіночаных Нацыяў і на забавязаньні, пры-
нятыя іхнымі сябрамі, ніжэйпадпісаных ма-
юць гонар прасіць Генэральную Асамблею За-
дзіночаных Нацыяў даследваць сытуацыю,
што пануе ў іхных адпаведных краях, заініцы-
яваць акцыю, прадбачаную ў арт. 56 Хартыі,
і ўжыць усе магчымыя мерапрыемствы дзеля
аднаўленьня свабоды й незалежнасьці — адзі-
нае эфэктыўнае гарантыі людзкіх правоў — у
краях, што гвалтоўна пазбаўленыя яе.

Ніжэйпадпісаных гатовыя забясьпечыць
Генэральную Асамблею або іншыя кампэтэнт-
ныя органы Задзіночаных Нацыяў, ці ўсе ка-
лектыўна, ці кожны ўпасобку за свой собскі
край, канечнымі дакумэнтамі ў падмацаваньні
вышэйсфармуляваных абавязаваньняў.

Прымеце, Эксцэленцыя, выраз нашне шчы-
рыя да Вас пашаны.

За Беларусі:

Мікола Абрамчык, Прэзыдэнт Рады
Беларускае Народнае Рэспублікі,
Лявон Рудлеўскі, за Міністра Замеж-
ных Справаў Ураду Беларускае На-
роднае Рэспублікі на выгнаньні.

За Баўгарыя:

Д. Матзанкіеў, ад імя Баўгарскага На-
цыянальнага Камітэту «Вольная й Не-
залежная Баўгарыя».

За Чэхія:

Генэрал Л. Пхлая, Кавалер Ордэну
Заслугі, ад імя Чэскага Нацыяналь-
нага Камітэту.

За Эстонія:

Эстонская Нацыянальная Рада
Аўгуст Рэй, Прэзыдэнт,
Гельмут Маанды, Генэральны Сакра-
тар.

За Вугоршчыну:

Вугорская Нацыянальная Рада

Джордж Б. Бэсэн'ей, Старшыня Ка-
мітэту Замежных Справаў Вугорскае
Нацыянальнае Рады.

За Ляўвё:

І. Цольмс, Прэзыдэнт Ляўвёйскае На-
цыянальнае Рады.

За Летува:

М. Крунавічыюс, Старшыня Вярхоў-
нага Камітэту Вызвалення Летувы й
Выканаўчае Рады.

За Польшчу:

М. Сакалоўскі, Міністар Замежных
Справаў,
І. Лукасевич, Заступнік Старшыні На-
цыянальнае Рады Польскае Рэспублікі.

За Славаччыну:

Кароль Сідор, Прэзыдэнт,
Пётэр Прыдавок, Генэральны Сакра-
тар Славацкае Нацыянальнае Рады
замежамі.

За Украіну:

Ісаак Мазэпа, Старшыня,
Сьцяпан Вытвыцкі, Заступнік Стар-
шыні.

За Югаславію:

Слабадан Іовановіч, Прэзыдэнт Юга-
слаўскага Нацыянальнага Камітэту,
былы Прэзыдэнт Усепартыйнага Юга-
слаўскага Ураду.

Увага БІБ: Генэральны Сакратар Задзіно-
чаных Нацыяў 17. 10. 1949 г. паведаміў Сп. Прэ-
зыдэнта М. Абрамчыка аб атрыманьні Мэма-
рыялу, які «належа ўзяты на ўвагу ў вад-
паведнасьці з працэдурай, устаноўленаю За-
дзіночанымі Нацыямі». Пры гэтым да свайго
ліста ен далучыў копію апэрацыйнае часткі
рэзалюцыі 75 (V) Эканамічнае й Сацыяльнае
Рады, папраўленае рэзалюцыяй 116 А (VI).
Апрача таго, ад цэлага шэрагу дэлегацыяў на
сэсіі ЗН, якія таксама атрымалі гэты мэмарыял,
Сп. Прэзыдэнтам былі атрыманыя лісты, у якіх
яны выказалі свае спачуваньні й сымпатыі да
паняволеных бальшавікамі народаў.

3-ці Агульны Зьезд

беларускага студэнцтва ў Бэльгіі

У часе ад 16 да 22 верасня 1949 г. адбыўся ў Лювэне, Бэльгія, 3-ці Агульны Зьезд Цэнтралі Беларускіх Студэнцкіх Арганізацыяў на Чужыне, у якім прыймала удзел беларуская студэнцкая моладзь Англіі, Францыі і Нямеччыны. Гэта быў першы зьезд беларускага студэнцтва паза Нямеччынай, на якім былі рэпрэзэнтанты з розных краінаў.

Прэзыдэнт Беларускае Народнае Рэспублікі, інж. М. Абрамчык, сваёю прысутнасьцю на адчыненні і жывым зацікаўленьнем нарадамі ня толькі дадаваў зьезду навагі але і паказваў, што нашае грамадзтва належна дацэньвае значэньне студэнцтва як такога, асабліва на чужыне, дзе ня шмат ёсць беларускае інтэлігенцыі. Таксама вялікае зацікаўленьне Зьездам выявіла беларуская прэса й уплывовыя студэнцкія кругі, якія пачынаюць жыва цікавіцца беларускімі пытаньнямі ня скрываючы сваё спагады цяжкай нядолі нашага народу.

Пасьля працягненьня прывітальных лістоў і тэлеграмаў ад розных беларускіх і чужынецкіх арганізацыяў і асобаў, **старшыня уступнаючага ўраду ЦБСА у сваёй прамове падчыкнуў заданні, якія сьняня стаяць перад беларускім студэнтам на чужыне** і якія абавязкі чакаюць яго на Бацькаўшчыне. Навязваючы да гэтых заданьняў і абавязкаў, ён заклікаў студэнтаў уключыцца у грамадзкую працу, ня гледзячы на ​​усе тыя цяжкасьці, якія трэба перамагчы пры здабываньні факховае асьветы ў чужынецкім краі, — гэта зблізіць студэнцтва з ​​грамадзтвам і ўваляе яго высілкі ў змаганьне беларускага народу як цэласьці за праўду і свабоду.

Пасьля прывітальных слоў сп. Прэзыдэнта, **а. Робэрт (бэльгіец), вялікі прыяцель беларусаў ў Бэльгіі**, у вельмі гарачай і прыязнай прамове зазначыў, што «студэнцтва павінна памятаць, што яно ёсць ідэйнай часткай грамадзтва і таму нарады навінны ісьці ў гэтым кірунку. Беларускія студэнты павінны не забывацца, што зь іх будзе большая карысьць для Беларусі і Захаду, калі яны не распылваюцца ў чужынецкім моры, а наадварот, калі захаваюць свае чыста беларускія вартасьці й асаблівасьці». Чуць такія патрыятычныя словы з ​​вуснаў чужынца — дасюль нам не здаралася.

На Зьезьдзе было дакладна разледжана жыцьцё і праца беларускага студэнцтва ў розных краінах Заходняе Эўропы. Ня гледзячы на ​​вялікія цяжкасьці, ЦБСА за свой перыяд дзейнасьці ад 3. II. 1947 да 3. X. 1949 выказалася вялікімі дасягненьнямі як у студэнцкім, так і грамадзкім жыцьці. Асабліва трэба адзначыць удачу здабыцця грунту для беларускіх студэнтаў на лювэнскім унівэрсытэце, дзе у сучасны момант студыёе ўжо 14 студэнтаў і асаблівых заслугі ў гэтым напямку сп. Прэзыдэнта БНР. Студэнцкія згуртаваньні Нямеччыны ў Марбургу, Мюнхэне і другіх студэнцкіх асяродках дзякуючы цяжкім матарыяль-

ным умовам і эмігранваньню студэнтаў у іншыя краіны, трацяць што раз больш на значэньні. Лік студыюючых памяншаецца з ​​кожным днём. Гэта выразна сьветчыць аб тым, што жыцьцё беларускага студэнцтва ў Нямеччыне хутка замрэ. Затое пачынаюць мацнець студэнцкія асяродкі Англіі, Бэльгіі, Францыі. І так з радасьцю трэба адзначаць, што паўсталы новы студэнцкі асяродак у Лювэне, мае даволі выразныя перспэктывы на будучыню, бо ўжо ёсць магчымасьць атрымання далейшых 30 ступендыяў. Треба адзначаць, што мясцовыя ўнівэрсытэцкія ўлады ў Любэне надзвычай прыхільна ставяцца да беларускіх студэнтаў, і таму можна спадзявацца, што гэты асяродак адыграе вялікую ролю ў гісторыі беларускага студэнцтва.

Падчас дыскусіі над пытаньнем адносінаў студэнта да беларускага вызвольнага руху, **Зьезд сьцьвердзіў, што мэтай яго ёсць ня толькі вучоба але і актыўнае змаганьне у радох сьведмага беларускага грамадзтва пад сыягам Беларускае Народнае Рэспублікі**, за рольную і незалежную Бацькаўшчыну.

Нарады прайходзілі вельмі ажыўлена і хача яны трывалі 5 дзён, ніхто не адчуваў, што ён змучаны ці менш зацікаўлены ў абгаворваных справах. Усе пытаньні былі правалкаваныя да дэталіў.

З мэтай пашырэньня арганізацыйных рамаў ЦБСА аказалася патрэба ў зьмене некаторых пунктаў статуту. **Зьезд прыняў новы назоў арганізацыі, а менавіта: Цэнтралі Беларускіх Акадэміцкіх Арганізацыяў (у скарачэньні: ЦБАА)**, што дае магчымасьць належаньня да яе як тым, хто ўжо закончыў свае студыі, так і тым, хто іх яшчэ не пачаў, а мае на гэта права.

На старшыню ЦБАА быў выбраны дасюлешні старшыня ЦБСА сп. Б. Рагуля, а ў склад ўраду ўвайшлі амаль выключна сябры з ​​Лювэнскага Студэнцкага Згуртаваньня, каб такім чынам зрабіць урад як найбольш працаздольным. На кожную краіну, дзе маюцца беларускія студэнты, урад ЦБАА мае права вызначыць сваіх прадстаўнікоў сувязі. **Старшыней Ступендыяльнага Фонду** — вельмі паважнай арганізацыі пры ЦБАА — быў выбраны **а. др. Сіповіч** з Англіі, дзе на сеньняшні дзень ёсць найбольшыя можа магчымасьці сабраць грашовыя сродкі для памогі студэнтам.

Па заканчэньні афіцыйнай часткі, **прыняў дэлегатаў на аўдыенцыю рэктар унівэрсытэту ў Лювэне**. На прыняцьці арганізаваным сябрамі Беларускага Студэнцкага Згуртаваньня ў Лювэне, дэлегаты мелі нагоду пазнаёміцца ​​з прафэсарамі унівэрсытэту і студэнцкімі прадстаўнікамі розных нацыянальнасьцяў, ды абмяняцца зь імі думкамі і сваімі ўражаньнямі. Студэнты каталікі былі прынятыя на адмысловай аўдыенцыі Я. Э. Ёскупам Сьлескансам.

На заканчэньне БСЗ у Лювэне зладзіла для дэлегатаў вельмі цікавую экскурсію, падчас

Інтэрв'ю М. Абрамчыка

Прэзыдэнта Беларускае Дэмакратычнае Рэспублікі.

У бэльгійскай цэнтральнай газэце «Ля лібр Бэльжик» ад 21. 10. г. г. зьмешчана інтэрв'ю Прэзыдэнта БНР інж. М. Абрамчыка. Падаем вытрымкі з ​​гэтага інтэрв'ю.

«Як мы ўжо абвясчалі, — піша газэта, цяпер беларускія студэнты маюць важныя кангрэсы ў Лювэне.

М. Абрамчык, прэзыдэнт Беларускае Дэмакратычнае Рэспублікі, канцылярыя якога знаходзіцца ў Парыжы, прыбыў з ​​францускай сталіцы, каб прысутнічаць на зьезьдзе сваіх суродзічаў.

Мы напрасілі прэзыдэнта Абрамчыка падзяліцца з ​​намі сваімі ўражаньнямі аб сытуацыі палітычнай і рэлігійнай у сваёй краіне.

— Беларусь, гаворыць ён, лічыць 18 мільёнаў душ. З пункту гледжаньня рэлігійнага, краіна дзеліцца паміж праваслаўных (70%) і каталікоў (25%), ня лічачы розных сэктаў. У заходніх краінах, падкрэсьлівае прэзыдэнт, вельмі часта спрабуюць зьмешваць беларускі народ і расейскі, ігнаруючы гістарычную праўду.

ВЯЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ БЕЛАРУСКІ КАНГРЭС

Далей прэзыдэнт зрабіў нам наступнае заўважэньне:

Першы Нацыянальны Беларускі Кангрэс меў месца ў Менску 18 сьнежня 1917 г. У канцы другога тыдня працы, дэлегаты абвясцілі амаль аднагалосна, утварэньне Беларускай Дзяржавы. Расейская балышавіцкая партыя, ужо дайшоўшая да ўлады, аказалася дужа вярховай да ідэі аўтаномнасьці. Сталін выслаў у падмацаваньне супраць беларусаў панцырную дывізію і сібірскіх стралкоў, якія мелі на заданьне разгнаць кангрэсістаў. Не ўважаючы на ​​гэтую «асаду» кангрэс прадаўжаў сваю працу. Ён надаў поўную ўладу Радзе (правізарычны парламент) падобна як-бы Выканаўчаму Камітэту, аж да таго часу, калі будуць праведзеныя вольныя выбары ў Беларусі. 25 сака-

якой былі зьведаны: Бібліятэка Унівэрсытэту Лювэна, Музэі Бэльгійскага Конго і сталіца Бэльгіі — Бруксэля, з ​​якой асабліва асталіся ў памяці старажытныя будоўля ратушы, касцэла, драгацэнныя экспанаты Музэю Старога Мастацтва ды ўладжаньні бэльгійскага парлямэнту і сэнату.

На разьвітаньне з ​​Бруксэляй дэлегаты й гэсыці наведалі Каралеўскую Олэру, дзе ў той час ставіліся «Апавяданьні Гофмана».

РЭЗАЛЮЦЫЯ

прынятая 3-ім Агульным Зьездам Цэнтралі Беларускіх Акадэміцкіх арганізацыяў на Чужыне.

Дэлегаты ад беларускіх акадэміцкіх арганізацыяў Ангельшчыны, Бэльгіі, Францыі і Ня-

віка 1918 г. Рада абвесьціла Незалежнасьць Беларускае Дзяржавы. Гэтая дата сталася нацыянальным сьвятам прыгнечанага беларускага народу.

БЕЛАРУСКІ АПОР

Апор супроць нямецкага акупанта каштаваў беларусам больш за два мільёны ахвяраў толькі паміж цывільнага жыхарства.

Пасьля разгрому тэўтонскай арміі, ваенныя савецкі ўрад ўвеў рэжым тэрору. Большая частка беларускай моладзі, ведаючы напэрада, што можа прынесці Беларусі савецкае «освобожджєніє» насталася злучыцца з ​​партызанамі, што засталіся пасля адыходу Немцаў.

УРАД НА ВЫГНАНЬНІ

Усе высілкі Масквы на працягу 30 год ліквідаваць дэмакратычны ўрад засталіся дарэмнымі. М. Абрамчык атрымаў праз ​​тэстамэнт упаўнаважаньні прэзыдэнта Захаркі. Парлямэнт на выгнаньні налічвае цяпер 158 асоб, расьсеяных на ўсім сьвеце. Паміж іх толькі 30 засталіся на Беларусі, два ў Аўстраліі, тры ў Амэрыцы лацінскай, два ў Злучаных Штатах, адзін ў Канадзе, рэшта сяброў Рады знаходзіцца ў Эўропе. Дзевяноста дэлегатаў маюць магчымасьць аб'яднацца. Мэта, да якой імкнуча Беларусі, гэта палітычная незалежнасьць Беларусі ў яе этнаграфічных граніцах.

НАДЗЕЯ Й ВЕРА У БУДУЧЫНІЮ

На канчатак, прэзыдэне Абрамчык выказаў нам свае надзеі на вольную будучыню свайго народу.

— Воля беларускага народу адбудаваць сваю незалежнасьць, — зазначыў ён, несмяротная, не ўважаючы на ​​палітычны тэрор, эканамічны і культурны ўціск праводжаны расейцамі. Наадварот, у гэтых драконаўскіх умовах беларускі народ здолеў разьвіваць сваю нацыянальную культуру і цывілізацыю. Сьняня ён цьверда стаў на шлях зьзялітаснага змаганьня за сваю Незалежнасьць.

меччыны, сабраўшыся ў Любэне (Бэльгія) на 3-ці Агульны Зьезд ЦБАА, пасьля усебаковае дыскусіі над пытаньнем палітычнага твару беларускага студэнцтва і становішча ЦБАА адносна актуальных праблемаў беларускага вызвольнага руху, згодна выявілі волю падпарадкаваць беларускае арганізаванае студэнцтва, у яго грамадзкай працы, дзяржаўным органам Беларускае Народнае Рэспублікі.

Зьезд уважае, што ў сьняняшній стадыі напружанага змаганьня нашага народу за палітычнае вызваленьне і адбудову беларускае дзяржаўнасьці, беларускае студэнцтва ня можа астацца збоку, а павінна заняць у ім належнае яму па традыцыі месца авангарду і актыўна, ды э энтузіязмам падтрымаць дзяржаўныя органы БНР ува ўсіх іхніх пачынаньнях.

БНР У ДАКУМЭНТАХ

(Працяг Гл. № 16/60)

Пратакол сходу Прэзыдыому Рады БНР ад 6. VI. 20 г.

Слухалі: Пытаньне аб тым, што некаторыя Члены Ураду (Рады Міністраў) Беларускай Народнай Рэспублікі, па варунках варажых акупацыяў на Беларусі, не маглі ўзяць удзелу ў даручанай ім Урадовай працы, што адбілася і адбіваецца на працы Рады Народных Міністраў.

Пастанавілі: Каб пазбавіцца шкодаў, якія выплываюць з ​​гэтага ненармальнага становішча, — скарыстаць надзвычайныя паўнамоцтвы, перададзеныя Радай Беларускай Народнай Рэспублікі 13-га сьнежня 1919 г. Прэзыдыому Рады і даручыць Старшыні Рады Народных Міністраў, гр. Вацлаву Ластоўскаму, зрабіць належныя й вымагавыя варункамі Дзяржаўнай працы рэарганізацыі кабінэту Рады Народных Міністраў з ​​уключэньнем у яе склад новых асоб і партфэляў.

Віцэ-Маршалак Прэзыдыому Рады БНР

В. Захарка.

Віцэ-Маршалак Прэзыдыому Рады БНР

Палута Бадунова.

Сакратар Прэзыдыому Рады БНР

Яз. Мамонька.

(«Бюлетэнь № 1 Рады Беларускай Народнай Рэспублікі», бал. 16. «Замежная Беларусь», бал. 131.)

РЭЗАЛЮЦЫЯ

Беларускай Нацыянальна-Палітычнай Нарады ў Празе.

Беларуская Нацыянальна-Палітычная Нарада ў Празе, абмеркаваўшы пытаньне аб дзяржаўным будаўніцтве Беларусі, у поўнай сьвядомасьці надзвычайнай вагі гэтага пытаньня, зазначае:

а) Беларусь зьяўляецца краем працоўнага беларускага сялянства, рабочых і працоўнай інтэлігенцыі, дзеля чаго Беларусь павінна быць дзяржавай працоўнага народу;

б) Беларусь павінна быць дзяржавай непадзельнай і ні ад каго незалежнай. Нарада зазначае, што ніякія, гэтак званыя, арыентацыі ня могуць быць падставай дзяржаўнага будаўніцтва Беларусі. Адзінай асновай дзяржавы, адзінай сілай, якая збудуе Беларусь і забясьпечыць ей нармальнае разьвіцьцё, зьяўляецца сам працоўны беларускі народ;

в) Пасьля зьдзейсьненьня беларускай Дзяржаўнасьці, пасьля таго, як на беларускай зямлі запануе ўласная, ні ад каго незалежная ўлада, Беларусь працягне руку згоды дзеля вольнага сьвязу ўсім народам, з ​​якімі жыве побач і якіх яна лічыць за роўных братаў сваіх. Першай мэтай гэткага сьвязу павінна быць узаемная абарона народных вольнасьцяў, якія збудуць народы сваёй барацьбой.

Прыймаючы пад увагу сучасны стан Беларусі, Беларускай Нацыянальна-Палітычная Нарада зазначае:

а) што адзіным законадаўчым органам Беларусі зьяўляецца Рада БНР, маючая прэемсьць-веннасьць улады ад Усебеларускага Кангрэсу 1917 г.;

б) што адзінай адказнай уладай Беларусі зьяўляецца Урад БНР, маючы мандат ад Рады БНР.

Прыймаючы пад увагу, што праца Ураду БНР зьяўляецца адпавядаючай тым мэтам, якія прынятыя Нарадай і што ў першую чаргу яна кіруецца да абароны непадзельнасьці і незалежнасьці Беларусі, Беларускай Нацыянальна-Палітычная Нарада пастанаўляе аб'яднаць калі Ураду БНР сілы ўсіх беларускіх партыяў, арганізацыяў і груп дзеля дзяржаўнага будаўніцтва Беларусі.

Прага-Чэская, 28-га верасня 1921 г.

(«Замежная Беларусь», бал. 63—64.)

ПРАТАКОЛ

Аб'яднанага Сходу Членаў Прэзыдыому Рады і Ураду БНР ад 23 жніўня 1923 г. м. Коўна

Былі прысутныя: П. Крэчэўскі, А. Цвікевіч, В. Захарка, Л. Заяц, Я. Варонка і У. Пракулевіч.

Слухалі: Заяву Старшыні Ураду БНР. А. Цвікевіча аб створаным Урадзе у складзе: Старшыні Рады Міністраў і Міністра Загранічных Спраў А. Цвікевіча, Міністра Асьветы Я. Варонкі, вык. аб. Міністра Фінансаў В. Захарка, Дзяржаўнага Кантралера Л. Заяца і Дзяржаўнага Пісара У. Пракулевіча.

Пастанавілі: Новы склад Ураду прыняць да ведама. Падцьвердзіць, што ўся праца Ураду выдзецца згодна пастановам Рады Рэспублікі ад 13 сьнежня 1919 г. Прэзыдыюмам Рады і Радай Народных Міністраў супольна, пад кіраўніцтвам Старшані Рады Рэспублікі П. Крэчэўскага.

Увага: Прэзыдыюмум Рады і Рада Народных Міністраў асобна не засядаюць.

Старшыня Рады Рэспублікі **П. Крэчэўскі.**

Старшыня Рады Міністраў **А. Цвікевіч.** Сябры Рады Міністраў: **В. Захарка, Л. Заяц, Я. Варонка.**

Дзяржаўны пісар **У. Пракулевіч.**

(«Замежная Беларусь», бал. 126.)

МЭМАРАНДУМ У ЛІГУ НАЦЫЯУ АБШАР І НАСЯЛЕНЬНЕ

Беларуская Народная Рэспубліка па большасьці (ад 62% да 82%) беларускага жыхарства абыймае поўнасьцю 6 губэрняў былой Расеі: Віленскую, Горадзенскую, Віцебскую, Менскую, Магілёўскую, Смаленскую, і некаторыя прылягаючыя паветы сумежных губэрняў. Плошча абшару выносіць 415.453 кв. км., з насяленьнем, па статыстыцы расейскай 1915 г. у 15,521.900 чалавек.

Сумежаць з ​​Беларусай на поўнач-усходзе — Вялікаросія, на поўдзень — Украіна, на за-

хадзе і поўнач-захадзе — Польшча, Нямеччына, Літва і Латвія.

ЭКАНАМІЧНЫ СТАН

82% жыхарства займаецца сельскай гаспадаркай і жывелагадоўляй. Асноўны фонд багацьця Беларусі складае зямля і лес. Зямельны абшар раскладаецца так:

Аромай зямлі	15,912.000 кв. гэкт.
Лонак і сенажаці	5,668.000 „ „
Лесу	11,719.000 „ „
Валот і годнайдзямлі	5,559.000 „ „
Рэчак і вазер	2,518.000 „ „
Усяго	41,376.000 „ „

СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАЯ ПРАДУКЦЫЯ

На дадзеных 1914 г. урода пры трохпольнай сыстэме і самай нізкай сельска-гаспадарчай культуры выносіла у 6 губэрнях Беларусі 590 мільёнаў пудоў, а тым ліку жыта — 150 мільён., аўса — 50, ячменю — 18, бульбы — 350, льянога і канаплянага сямёна — 7 мільёнаў і інш.

Сабрана было валакна льну — 6,600.000 пудоў і пнянкі 1,500.000 пуд.

Із сельска-гаспадарчых прадуктаў, апрача хлеба экспартаваліся ў Польшчу, Вялікаросію і заграйцу па дадзенных таго-ж году:

Малоных прадуктаў	226.800 пуд.
Бітай і жывой птушыны	996.200 „
Кароўяга мяса	244.000 „
Сала і тлушчаў	149.000 „
Крахмалу	764.000 „
Алейнага сямя	3,000.000 „
Кармовых траў	854.000 „
Жмыхаў	2,000.000 „
Невыбраных скураў	432.000 „
Чыстага сьпірытусу	12,000.000 „
Піва	3,000.000 ведзяр
Меду	50.000 „

(«Замежная Беларусь», бал. 132—133.)
(Працяг будзе.)

Зь Беларускага жьіцьця

ПРЭЗЫДЭНТ БНР У ЛЕНДАНЕ

9-га лістапада г. г. сп. Прэзыдэнт БНР Інж. М. Абрамчык на шляху свайго падарожжа у Злучаныя Штаты Амэрыкі наведваў Беларусі ў Лендане. У суботу 12. II. 1949 у Беларускам Доме сп. Прэзыдэнт зрабіў для беларускага грамадзянства з Лендану і ваколіц даклад аб міжнароднай палітычнай сытуацыі і аб беларускім жыцьці на эміграцыі. Доклад быў праслуханы зь вялікім зацікаўленьнем, аб чым сьведчыла ажыўленая дыскусія.

На разьвітаньне сп. Прэзыдэнт пажадаў беларусам у Ангельшчыне поспехаў у працы на грамадзкай ніве і абяцаў наведваць нас яшчэ раз на паваротным шляху за Злучанымі Штатамі Амэрыкі і падзяліцца з намі уражаньнямі яго пабыту у ЗША.

БЕЛАРУСКІЯ ЛІБЭРАЛЫ

Сябрамі «Вордлібэраль Уніон» (Сусьветнай арганізацыі лібэраляў).

На зьездзе Сусьветнай Арганізацыі Лібэраляў у Вібэдэне (Нямеччына) група беларускіх лібэраляў была прынята ў сябры гэтай сусьветнай арганізацыі.

Беларуская група лібэраляў была прынята таксама ў сябры «Лібэральс ін Эксіле» (арганізацыя лібэраляў на выгнаньні у якую ўваходзяць групы лібэраляў з-за «зялезнай зашчыны»).

«БЕЛАРУСКІ ЭМІГРАНТ» — ДРУКАМ

Газэта беларусаў Канады «Беларускі Эмігрант», што да гэтага часу выдавалася на рататары, перайшла ўжо ад другога нумару на сталае выданьне друкам. Першыя нумары робяць ня дрэннае ўражаньне. Пажадзем нашым маладым энтузіястам поспеху і пленнае працы на ніве беларускае прэсы.

5-ы ВЫПУСК МАТУРЫСТЫХ

Гімназіі імя Янкі Купалы

У лістападзе Беларуска Гімназія імя Янкі Купалы у Розэнгайме рабіла 5-ты выпуск матурыстых. Не ўважаючы на прыспешаныя тэмпы працы узровень ведаў новых матурыстых быў добры.

Паводле традыцыі Беларускай Гімназіі імя Янкі Купалы і гэты 5-ты выпуск адбыўся у вельмі ўрачыстых абставінах.

УТОДКІ СЛУЦКАГА ПАУСТАЊНЯ

Як нас паведамляюць з усіх куткоў эміграцыі, 29-ыя ўтодкі слаўнага ўздыму Слуцкіна селета, як і ранейшыя гады, прайшлі з надзвычайным уздымам. У гэтыя дні па ўсх беларускіх асяродках адбываліся ўрачыстыя багаслужбы і зборкі вэтэранаў. Асабліва урачыста гэтыя дні прайшлі ў Розэнгайме і Мітэнвальдзе, дзе, як ведама, роўна год таму нашыя браты з Мітэнвальду задакументавалі сілу свае любові да роднага краю збудаваньнем сярод стромкіх небяспэльных Альпаў памятнага змагарам за волю Беларусі, паўшым ў часе случкага паўстаньня.

На зборцы беларусаў парыскае калені б. случкія паўстанцы падзяліліся з прысутнымі сваімі ўспамінамі з прайдзенага паўстанскага шляху.

БЕЛАРУСКАЕ СТУДЭНЦКАЕ ЗГУРТАВАНЬНЕ У ФРАНЦЫІ

Дня 2. X. 1949 г. паўстала у Парыжы Беларускае Студэнцкае Згуртаваньне, якое аб'ядноўвае ўсю студэнцкую моладзь і кандыдатаў на студэнтаў. БСЗ ставіць мэтай узаемную саапамогу, пашырэньне матэрыялаў аб Беларусі і рэпрэзэнтацыю сярод студэнтаў іншых нацыянальнасьцяў.

З ЖЫЦЬЦЯ БЕЛАРУСАУ У ДАЊІ

Наша рэдакцыя атрымала ліст ад беларусаў з Даніі, зь якога відаць, што жыцьцё застаўшыхся там беларусаў вельмі цяжкае. Яны ўвесь час знаходзяцца пад пагрозай націску данскай паліцыі, каб выяжджалі з Даніі куды сабе хочуць і пад дамаганьнямі маскоўскіх камісараў, каб варочаліся «на родзіну». Нядаўна «масквічы» пад апекай данскай паліцыі некалькі разоў наведвалі той лггер, у якім жывуць беларусы, спадзяючыся вымагчы іх паварот у СССР. Заўсёды аднак варочаліся з пустымі рукамі.

Гэтыя трывожныя настроі вытварыла вестка аб тым, што ў палове 1950 г. мае зьлікьдывацца ІРО. Нашыя суродзічы ў Даніі вераць у тое, што ўжо мінулі тыя часы, калі савецкая місія гнала нашых людзей на «родзіну» як скаціну, што сілай ня могуць змусіць да рэпатрыяцыі. Аднак сытуацыя вельмі прыкрая, бо данскія ўлады не даюць спакою, дамагаючыся, каб пакінулі іх край. Таму данскія беларусы заклікаюць усіх беларусаў у Даніі гуртавацца ў адну дружную сям'ю.

Яны лічаць, што аб'яднаньня, супольным высілкам лгчэй змогуць абараніць свае інтарэсы і вырашыць свой лес ды і нашыя цэнтральныя эміграцыйныя ўстановы хутчэй ім, аб'яднаным змогуць памагчы. Зусім правільная думка.

ІНТЭРВ'Ю ПРЭЗЫДЭНТА БНР ГАЗЭЦЕ «ЭСТОНСКІЯ ВЕСТКІ»

БІБ. Будучы ў Штокгольме, Прэзыдэнт БНР інж. М. Абрамчык даў штакгольмскай газэце «Эстонскія весткі» інтэрв'ю аб беларускім нацыянальна-вызвольным руху, якое газэта зьмясьціла ў сваім № 32/403 ад 16. 7. 1949 г. У гэтым інтэрв'ю сп. Прэзыдэнт- між іншага, заявіў: «Нашым непахісным ідэалам есьць аднаўленьне Беларускае Народнае Рэспублікі, якая 25-га сакавіка 1918 г. была абвешчана суверэнным дзяржавай. За гэты ідэал змагаецца наш вызвольны рух на чале якога стаіць Рада й Урад БНР на эміграцыі».

БЕЛАРУСКАЕ АКАДЭМІЦКАЕ ТАВАРЫСТВА У ФРАНЦЫІ

Парыж. Пры «Хаўрусе Беларусі» у Францыі паўстала Акадэміцкае Таварыства, у якое ўваходзяць сябры «Хаўрусу», што маюць акадэміцкі стаж ці падрыхтоўваюцца да яго, з мэтай паглыбленьня акадэміцкае ведаў, як і практычна-навуковае працы.

З ЖЫЦЬЦЯ ЗГУРТАВАНЬНЯ БЕЛАРУСАУ У АРГЕНТЫНЕ

Мінула ўжо болей як паўтара году дзейнасьці Згуртаваньня Беларусі ў Аргентыне. Паўстала яно дзякуючы актыўнай групцы беларусаў новай эміграцыі.

Згуртаваньне пашырае болей і болей сваю дзейнасьць у Аргентыне, і ўжо пераходзіць з перыяду арганізацыйнага на пазытыўную і практычную дзейнасьць. Дагэтуль ЗБА знаходзілася ў памешканьні Украінскага Таварыства «Відроджэньне», якое аказала вялікую помач у згуртаваньні Беларусі ў Аргентыне. Цяпер ЗБА ўжо ўрадуе ад 1 сьнежня у сваім асобным памешканьні. Гэта адна з найважнейшых падзеяў у нашым беларускім грамадзкім жыцьці, бо сапраўды гэта зьяўляецца праблемай, падшукань свае собскае памешканьне. Сяньня кожны беларус зможа прыйсьці так як да сябе і чуцца сапраўды як у сябе. Там знойдзе свае часопісы, кнігі, розныя інфармацыі, спаткаецца са сваімі і пагутарыць аб сваіх і агульных справах. Гэта вялікі дзейнік прапаганды сярод старой эміграцыі.

Управа плянуе адкрыць беларускую, адзіную ў Аргентыне бібліятэку ад Новага Году з чытальняй на мейсцы ў салене, а таксама пачне дзейнічаць мастацкая сэкцыя, якая перад гэтым ня мела месца на пробы.

Новая сядзіба ЗБА — гэта будзе сапраўдны беларускі свой родны кут, дзе кожны зможа пасяля працы дзеннай прыйсьці адпачыць і набраць сіл да далейшага жыцьця і змаганьня за свой родны кут там далека на Бацькаўшчыне.

Аргентынскі

З ЗБВБ

Даклад аб патрэбе супрацоўніцтва паміж украінцамі і беларусамі ў міжнароднай палітыцы, адбыўся ў Беларускам Доме ў Лендане дня 5. X. г. Доклад зрабіў ведамы украінскі дзеяч сп. Панчук. Докладчык прадставіў на колькі сытуацыя Украіны і Беларусі ў палітычным сьнясе аналегічная і як неабходна супрацоўніцтва гэтых двух народаў дзеля выкарыстаньня іх плюсаў і вядзеньне барацьбы супроць супольных праціўнікаў.

Гэты зьмястаўны даклад выклікаў вялізарнае зацікаўленьне сярод беларусаў, якое выявілася ў дыскусіі пасля дакладу.

З ЦАРКОУНАГА ЖЫЦЬЦЯ

Былы беларускі епіскап Філафей (Нарко), калісь «председательствующий расейскім арганізацыям на іхным зьездзе ў Нямеччыне, цяпер, як даведваемся, зляжыў ад імя гэтых-жа расейскіх арганізацыяў вернападданскі мэмарыял вялікаму князю Уладзімеру Кірылавічу, як япіскап Расейскай Зарубежнай Царквы. Камэнтары не патрэбныя.

«Беларускае Слова» № 11/12

ПРАДАЛІ НАШУ ЦАРКВУ

Да нас дайшла вестка, што нашая Беларуска Праваслаўная Царква Сьв. Эўфрасіньні Полацкае, якую мы самі сваімі сродкамі і працай збудавалі ў 1946 г. у г. Рэгенсбургу, днямі прададзена немцам былым беларускімі япіскапамі — мітрапалітам Панцялейманам і архіяпіскапам Вэнэдытам, якія ў тым-жа 1946 г. перайшлі ў Расейскую Зарубежную Царкву. Царква немцам мае быць разбураная і перавезеная да сябе. Мы пратэстуем супраць гэтае гандлевае апэрацыі з нашай царквой ня ейнымі ўласьнікамі і просім Духовную Кансысторыю Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы перашкодзіць гэтаму.

Падпісы.

Шукаюць

Ручайлу Кастуся і яго жонку Феню, якія ў часе капітуляцыі ў 1945 г. прабывалі каля Мюнхэну, шукае Пількевіч. Весткі на адміністрацыйны газэты.

Адказнасьць Амэрыкі

ЗА ШЧАСЦЕ Й МІР НА СЬВЕЦЕ

Навагодняе пасланьне Прэзыдэнта Трумана

Вашынгтон. — Прэзыдэнт ЗША, Гары Труман, звярнуўся да амэрыканскага кангрэсу із сваім штогодным пасланьнем «пра стан ЗША». Прэзыдэнтава пасланьне, як звычайна, складаецца з вонкава-палітычнае і нутрана-палітычнае часткі. Яно зьмяшчае фармулёўкі, якія вырашаюць кіраўнічыя лезунгі амэрыканскае палітыкі і ў якіх Прэзыдэнт падчыркавае, што сіла Амэрыкі абавязвае да адказнасьці за ўсе волялюбныя народы. З гэтых лезунгаў найперш вынікае, што ЗША і далей будуць весці свае змаганьне за мір, раўнапраўнасьць людзей і супраць прыгнечаньня ды тыраніі. У гэтай сувязі Прэзыдэнт Труман адзначыў, як найважнейшую падзею прамінулага пяцьдзесьцігодзьдзя, зьмяшчае сусьветнапалітычнага палажэньня ЗША, якія не стаяць больш на ўскраўку, а ўжо ў васяродку сусьветных падзеяў.

Упаасобку, у галіне вонкавае палітыкі Прэзыдэнт заклікаў кангрэс да падтрыманьня абаронных плянаў Атлянтычнага Пакту, працягу пляну Маршала, тэхнічнага ўздыму неразьвітых краінаў, найперш на Далёкім Усходзе, узмацненьня капіталаўкладу замежамі і адхіленьня абмежаныя сусьветнага гандлю.

Нутрана-палітычная праграма Прэзыдэнта прадугледжвае прыняцьце ў ЗША Гаваіў і Аляскі, як раўнапраўных штатаў, правядзеньне праграмы аховы грамадзкіх правоў, а таксама некаторыя эканамічныя і сацыяльныя мерапрыемствы, як прыкладам пашырэнне дзяржаўнага забясьпечаньня беспрацоўных, абмежваньне надмернае маніпалізацыі й выкарыстаньне атамнае энэргіі здэля мірных мэтай. Прэзыдэнт падаў некаторыя вельмі важныя дадзеныя пра дасягненьні пры досьледах з атомнай энэргіі.

КАНГРЭС АДЧЫНІУСЯ

Вашынгтон. — Гэтымі днямі каля сотні сенатараў і дэпутатаў кангрэсу ЗША зьвішліся на кароткае паседжаньне ў нованааладжаным залі паседжаньняў у Капітолі. Тымсамым афіцыйна пачалася другая сесія 81-га кангрэсу. За колькі гадзінаў перад афіцыйным адчыньнем сесіі адбыліся традыцыйныя набажэнствы розных веравызнаньняў. Прэзыдэнт Труман узяў удзел у набажэнсьцве прэсбітэрыянскае царквы. На першым-жа сумесным паседжаньні абедзьвюх гасподаў, адчыненым супольнай малітваю «Войча наш», правадыр рэспубліканскае мяншынні ў гасподзе прадстаўнікоў, Джозэф Мартын, выступіў з вайстрай крытыкай ураду Прэзыдэнта Трумана. Ён закінуў, што апошні хоча ўвесці сацыялізм у ЗША.

ВАКОЛ ФАРМОЗЫ

Вашынгтон. — Апошнім момэнтам адбываюцца ня зусім яшчэ ясныя палітычныя манэўры вакол апошніх апорных пунктаў кітайскага нацыянальнага ўраду — Фармозы й Гайнану. Шэф прэсы амэрыканскага міністэрства замежных спраў, Мак Дэर्मот, заявіў на прэсвай канфэрэнцыі, што нацыянальны ўрад ЗША прасіў аб сыпешнай памозе Фармозе. Пэкінскае рыдье падало, што ўжо рыхтуецца патаемная ўмова абодвух урадаў. Аднак тымчасам амэрыканскае міністэрства замежных спраў зазначыла сваім замежным дыплематычным прадстаўнікам, што Фармоза ня мае ніякае стратэгічнае вартасьці й магчыма неўзабаве падзе. Гэты аб'ект міністэрства выклікаў вайстрыя супярэчнасьці ў ЗША. Прэм'ер-міністар кітайскага нацыянальнага ўраду Ён Сы-Чан хоча ўтрымаць Фармозу за ўсякую цану.

А Б В Е С Т К І

УВАГА!

Найлепшыя матар'ялы, вопратку й абутак высылае ўва ўсе краіны Эўропы (уклучна і краіны Савецкага Саюзу)

БЕЛАРУСКАЯ ФІРМА EXPRESS RELIEF COMPANY

Таксама высылае розныя лекі, як пэніцыліна, стрэтаміцына ды іншыя найноўшыя прэпараты супроць сухотаў (тубэркулёзу), выконвае рэцэпты як мясцовыя, так і замежныя

Цэньнікі вышэйшайце на адрэс: Express Relief Company 52 Penn Rd London, N 7. Tel. North 1455.

Беларусы, якія пражываюць за межамі Ангельшчыны, могуць рабіць замаўленьні праз сваіх родзічаў ці знаемых, што жывуць у Ангельшчыне.

АСАБІСТАЕ

Беларуска, незамужняя, сярэдняга ўзросту, спакойная, жадае пазнаёміцца ў паважных намерах з беларусам у веку 25—29 год. Лісты на адміністрацыйны газэты.

Двух сяброў, Янка і Аляс, вэтэраны 2-й сусьветнай вайны, 25 і 26 год, высокія і прыстойныя, жадаюць запазнаць землячак у тым-жа веку. Мэта — супольная эміграцыя. Толькі паважныя згалошаньні з фотоздымкамі і жыццёпісам слаць на адміністрацыйны газэты.

Маркі БНР

Выйшла з друку першая сэрыя марак БНР вартасьцю ў 50 грашоў, 1 талер і 3 талеры. Неўзабаве выйдучь дадаткова ў 25 і 10 грашоў.

Кожны беларус — эмігрант павінен мець свае маркі. Маркі можна набыць у спецыяльных упаважненьных беларускіх грамадзкіх арганізацыяў кожнага краю эміграцыі. Усе сродкі ад марак ідуць у карысьць беларускае нацыянальнае працы.

Ніводнага беларуса бяз марак БНР!

У БНК

ПРЫЗНАЊНЬЕ БНК

Галоўная Гаспода ІРО ў Бад Кіссінген, лістом з дня 21. 10. 1949 паведаміла аб прызнаньні Беларускага Нацыянальнага Камітэту, як арганізацыю, рэпрэзэнтуючую перад ІРО беларускіх Дзі і ўскачоў у Амэрыканскай Зоне нямеччыны. Аб прызнаньні пададзена да ведама ўсім Акрутам і Надакрутам ІРО.

ПРЫЗНАЊНЬЕ АФІЦЭРАУ СУВЯЗІ

У сувязі з прызнаньнем БНК ІРО устапоўлены наступныя асобы, як афіцэры сувязі. Зьнаным афіцэрам сувязі зьяўляецца старшыня БНК мтр. М. Кунцэвіч.

Сувязным пры Арыі:

- 7 Мюнхэн — сп. М. Сьнежка,
- 6 Гаўтінг — сп. П. Манькоўскі,
- 5 Аўгсбург — сп. А. Шукелайц,
- 3 Ансбах — сп. С. Стаськевіч,
- 2 Штутгарт — сп. А. Галубовіч.

АШУРАНСЫ У ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАХ АМЭРЫКІ

У месяцы жніўні БНК, на прапанову Беларускага Камітэту ў ЗША, выслаў сьпіс беларусаў для выстаўленьня ашурансаў у Амэрыку. Дагэтуль выстаўлена 119 ашурансаў.

Дня 25. 10. 1949 высланы далейшы сьпіс на 50 сям'яў. Па гэтым сьпісе таксама паступова будуць выстаўляцца ашурансы.

РОЗНАЕ

— Апошнім часам у Нямеччыну варочаецца з савецкага палону новы тып палонных — спецыяльна вышкеленых «актывістых-актыфа-шыстых». Усе яны — былыя эсэсаўцы. Яны апраменьны пацывільнаму й лепш за іншых і адкідаюць прывітаньне іх з боку сьвятара й чырвонага крыжа.

— Ранейшы амэрыканскі пасол у Маскве Бэдэл Сьміт апублікаваў свае ўспаміны, якія вельмі не спадабаліся бальшавіком. З трыбуны Задзіночаных Нацыяў Вышыньскі назваў Сьміта «шпіёнам» за гэтыя ўспаміны.

Наш Фонд

На выдавецкі фонд «Бацькаўшчыны» зляжылі:

- 1. Беларусы Аўстраліі . . . 130 шм.
- 2. Несьцярук Павал . . . 5 „
- 3. Канарчук Іван . . . 5 „
- 4. Яўнэвіч Мікола . . . 5 „

Беларусы Аўстраліі:

- 5. С-й Мікола . . . 17 „ 50 ф.
- 6. Н-ч Стась . . . 17 „ 50 „
- 7. С-ль Алесь . . . 17 „ 50 „
- 8. Т-с Варыс . . . 17 „ 50 „
- 9. Я-ка Янка . . . 4 „ 30 „
- 10. К-к Алесь . . . 5 „ 70 „
- 11. Беларусы лягэру Розэнгайм 108 „ — „
- 12. Юрсы Аляксандар . . . 7 „ 70 „
- 13. Сьвятар Шуст . . . 35 „ — „

Усім ахвярадаўцам шчырае дзякуй.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ

Згуртаваньне Беларусі ў Аргентыне паведамляе аб тым, што зьмяніло свае месца ўрадаваньня, цяперашні адрэс:

Asociacion Bielorusa el la Argentina, calle Coronel Sayos 2981. 4 de Junio — Buenos Aires.

У гэтым-жа памешканьні ад 1 студзеня 1950 гтду будзе чынная бібліятэка. Зьвяртаемся з просьбай да усіх Арганізацыяў і Рэдакцыяў высылаць па 1—2 эгз. усіх выданьняў для бібліятэкі.

Рэдагуе Рэдкалегія